

Heverlee, 17 juli 2024

Projectoproep 24/7 outreachende urgentiepsychiatrie met triagefunctie en klinische evaluatie- en observatiefunctie

Geachte,

Similes is een organisatie voor mensen naast mensen met psychische problemen. Similes ijvert voor structurele familieparticipatie bij de zorgprocessen van mensen met een psychische kwetsbaarheid en versterkt de stem van naasten naar de samenleving en het beleid.

Similes is zeer tevreden met de projectoproep outreachende urgentiepsychiatrie met triagefunctie en klinische evaluatie- en observatiefunctie. Zoals nog recent door ons aangegeven tijdens de hoorzitting over de vernieuwing van de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke is de verdere uitbouw van het urgentie- en crisisnetwerk dringend en noodzakelijk.

We vinden het daarenboven zeer waardevol dat op verschillende plaatsen in de projectoproep oog is voor de kracht en de kwetsbaarheid van familie en naasten:

Zo wordt er verwezen naar het belang van verbinding tussen cliënt en familie doorheen de crisis en de afstemming van zorg met cliënt en naasten. Tevens vermeldt de oproep dat naasten moeten betrokken worden in alle gevallen wanneer de patiënt dit wil. Wij onderschrijven mee het belang van de crisiskaart en ondersteunen het inschakelen van ervaringsdeskundigheid.

Vanuit Similes hebben we één fundamentele aanbeveling: Maak aanmelding bij het triagepunt mogelijk voor familie en naasten. Mogelijks is de keuze om dit niet toe te laten, ingegeven door bekommernissen voor de praktische organiseerbaarheid. Het valt echter moeilijk te begrijpen waarom familie of naasten niet zouden mogen aanmelden bij het triagepunt. Waarom psychiatrische urgentie op een fundamenteel andere wijze organiseren dan somatische urgentie? Bij somatische urgentie is het niet meer dan normaal dat naasten of familie kunnen aanmelden. Het lijkt ons discriminatie om dit anders te organiseren bij psychische urgentie. Het is net aan de triagefunctie om bij aanmelding een onderscheid te maken tussen urgentie, crisis en minder dringende zorgvragen. Bovendien blijkt nogmaals uit het recente onderzoek van Bruffaerts dat één van de grote obstakels bij het zoeken van hulp voor psychische problemen net de lange tijd is voor dat iemand hulp gaat zoeken. Hier wordt een nieuwe drempel gecreëerd en worden familieleden of naasten verplicht om alsnog via de huisarts, de spoed of de politiediensten te gaan. Een drempel die ons inziens niet noodzakelijk is en bovendien de onderliggende boodschap geeft dat politiediensten blijkbaar beter in staat zouden zijn om psychiatrische urgentie in te schatten dan familie of naasten. Het is ondenkbaar dat een zelfde werkwijze geïntroduceerd zou worden bij somatische urgentie.

Naast deze fundamentele aanbeveling hebben we nog volgende aanvullende adviezen:

1. In de oproep wordt verwezen naar het belang van samenwerking met de actoren voor het vaststellen van het vervolgtraject. Familie en naasten zijn ook zeer belangrijke actoren die betrokken zijn en die bijgevolg moeten kunnen deelnemen aan het overleg over de zorg.
2. Met betrekking tot de klinische evaluatie/observatiefunctie suggereren we om de familie te consulteren bij het maken van de inschatting of de klinische observatie wel/niet verlengd moet worden. Familie-ervaringsdeskundigen geven aan dat de cliënt bij crisis meestal een sterk verminderd inschattings- en beslissingsvermogen heeft.
3. Een maximaal beveiligde plek kan crisisversterkend werken. Creëer een plek waar de cliënt tot rust kan komen. Aanwezigheid van familie via rooming-in is daarbij zeker het overwegen waard.
4. Best wordt de crisiskaart in samenspraak met de cliënt en de familie opgemaakt, indien mogelijk tijdens een stabiele periode. Stimuleer hulpdiensten (politie, ambulanciers...) om te vragen naar de crisiskaart.
5. Betrek familie-ervaringsdeskundigen in de stuurgroep en werkgroepen van dit project. Vanuit Similes willen we aan dergelijke projecten graag constructief meewerken.

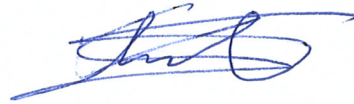
We hopen dat deze projectoproep kan zorgen voor de verdere uitbouw van de outreachende urgentiepsychiatrie en wij danken u alvast voor het in overweging nemen van onze fundamentele aanbeveling en aanvullende adviezen.

Met vriendelijke groeten,

Stefaan Baeten,

Voorzitter

Sandra Vandereet,

Algemeen directeur